

Birgit Giskås
Giskås
7718 STEINKJER

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag for produksjon av juletre og pyntegrønt - eiendommen 160/2 - Steinkjer kommune

Vi viser til dine søknader av 6.02.2013, supplert med mail av 8.04.2013, samt utfyllende opplysninger i møte den 16.04.2013. Du søker om en årlig utplanting av ca 1400 stk fjelledelgran, *abies lasiocarpa*, samt ca 10 – 15 trær for pyntegrønt av artene nobeledelgran, *abies nobilis* (eller *abies procera*), nordmannedelgran, *abies normanniana* og fujiedelgran, *abies veitchii*. Søknaden gjelder areal på eiendommen 160/2 i Steinkjer kommune.

Saken er behandlet etter forskrift (med veileder) om utsetting av utenlandske treslag til skogproduksjon, som er fastsatt med hjemmel i naturmangfoldloven, med hjemmel i forskriftens § 7, som gir grunnlag for tillatelse til juletreproduksjon og pyntegrønt.

Forskriften og utenlandske treslag

Forskriften om utenlandske treslag er vedtatt fordi utenlandske plantearter kan påvirke naturen i Norge negativt. Med utenlandske treslag menes arter eller underarter som ikke har sitt nåværende eller naturlige utbredelsesområde i Norge. Artsdatabanken har satt opp ei liste over utenlandske arter (alle typer arter, planter, dyr, insekter), og vurdert hvilken risiko disse artene antas å ha for det biologiske mangfoldet i Norge. Artsdatabanken har inndelt de fremmede artene i grupper fra lav risiko/ingen kjent risiko til arter med svært høy risiko.

Søknader om fremmede treslag skal vurderes i forhold til risiko. Derfor skal det vurderes om aktuelt treslag vil føre til risiko for uheldige følger, og det skal ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil kunne medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. En utredning fra Universitetet i Trondheim, NTNU viser at noen bartre i enkelte tilfeller kan spre seg langt, opptil flere kilometer. Dette gjelder spesielt i åpne landskap med mye vind.

Andre lovverk

Utplanting og produksjon må også følge andre lovverk. Det vi si at hvis det skal produseres på dyrkajord, så må det til tillatelse til omdisponering etter *jordloven*, hvor kommunen er myndighet. Produksjon av juletrær er også i henhold til *skogloven*, og det betyr f.eks at områder med avsatte MIS-figurer i skogbruket ikke kan omdisponeres til juletreproduksjon.

Treslagene

Fjelledelgran, *Abies lasiocarpa* kommer fra Nord-Amerika, dvs USA m/Alaska og Canada, hvor den vokser i fra 300 m o h til over 3000 meter. I Norge kan fjelledelgran frø seg både i låglandet og høyereliggende strøk, og den setter her i landet frø fra 30 – 40 års alder.

Fjelledelgran kan spre seg i naturen, men Artsdatabanken kategoriserer fjelledelgran til gruppen Lav Risiko.

Nordmannsedelgran, *abies nordmanniana*, hører hjemme i Kaukasus-området, dvs fjellområdene rundt Svartehavet, i Tyrkia, Georgia, Russland og Armenia. Her vokser den i høyder på 900- 2000 meter. Det er to underarter, tyrkisk gran og kaukasusgran. Nordmannsedelgran er ikke vurdert av artsdatabanken, da det antas at kombinasjonen av spredningsegenskapene og den aktuelle bruk ikke utgjør noen risiko.

Nobeledelgran, *abies procera*, kommer fra vestkysten av USA, i California, til Washington og Oregon. Her vokser den i høyder på 1000 – 1800 meter. Artsdatabanken karakteriserer nobeledelgran til gruppen Lav risiko.

Fujiedelgran, *abies veitchii*, er det mer begrenset informasjon om. Den beskrives å ha et begrenset utbredelsesområde i Japan, og vokser her i høyder på 1400 – 2600 meter over havet, og er tidligere forsøkt utsatt på Vestlandet. Fujiedelgran er ikke vurdert av artsdatabanken.

Beskrivelse av utsettingsområdet og omgivelser

Selve utsettingsområdet er etablerte felt for juletre og pyntegrønt. Området ligger i grenseland mellom dyrkajord/kulturlandskap og skog. Søker oppgir at de vanlige dyrearter i området er elg, hare, rødrev, rådyr. Det er ikke registrert verdifulle naturtyper eller MIS-områder i området eller i nærheten. Det er ikke artsregistreringer i området, i henhold til registreringer meldt til Artsdatabanken.

Søknaden

Det søkes om utsetting av ca 1400 stk fjelledelgran pr år.

Fjelledelgran utplantes på felt merket A, B, C1, C2, E og G på kart vedlagt søknaden, til sammen ca 30 da. Trærne for pyntegrønt plantes på felt merket F på samme kart, ca 8 da, og søknad omfatter 10 – 15 trær. Feltene er tegnet inn på gårdskart, og er også skissert på flybilder. I sum gir gårdskart og flybilder god dokumentasjon av arealet.

Det opplyses at juletrærne ideelt skal hogges før de er 10 år gamle, og at arealene er inngjerdet og således oversiktlige og vel definerte. Skraptrær tas ut underveis. Du opplyser videre at produksjon for juletre og pyntegrønt har pågått siden 1959, og at man nå er inne i 4. generasjon. Det opplyses også at det for tiden står 10 – 15 stk. nobeledelgran, nordmannsedelgran og fjelledelgran, som er 30 – 40 år gamle, samt fujiedelgran.

Vurdering av søknaden i forhold til naturmangfoldlovens prinsipper

Naturmangfoldloven har en del prinsipper som søknader (alle slags søknader som angår natur) skal vurderes etter.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8).

Kunnskapsgrunnlaget, som basis for avgjørelsen er godt for det aktuelle området, og i forhold til artene *abies procera*, *abies lasiocarpa*, og *abies nordmanniana*, men noe mer usikkert for *abies veitchii*, all den tid treslaget ikke er vurdert fra artsdatabanken.

Føre-var-prinsippet (§9).

Ut fra “føre-var-prinsippet” er det viktig å sikre seg at plantefeltet ikke kommer ut av kontroll, f.eks at trærne ikke kommer i alder for frøsetting og spredning. Derfor er det satt vilkår for tillatelsen.

Samlet belastning (§10).

Påvirkning av naturen skal vurderes ut fra den samlede belastning økosystemet er- eller vil bli utsatt for. Her vurderes at tiltaket med de satte vilkår ikke medfører vesentlige farer mot naturmiljøet.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11).

Dette betyr at kostnader som følger av vilkårene skal dekkes av tiltakshaver, dvs her kostnader med å ta ut gamle trær, trær som likevel måtte ha spredt seg, kostnader ved å ha egenkontroll med arealet.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§12)

Dette betyr generelt at drifts metoder og teknikker skal i utgangspunktet ta mest mulig hensyn til naturmiljøet.

Vi har ikke spesielle merknader angående dette i denne saken.

Oppsummering § 8 – 12.

Fjelledelgran og de andre artene kan på sikt spre seg i naturen. Med de pålagte vilkår, med avvirkning før trærne når frømoden alder, så vil en kunne unngå dette. Med de satte vilkår så vil tiltaket sannsynligvis gi liten eller ingen negativ virkning på naturmangfoldet

Tillatelse med vilkår

Fylkesmannen gir deg med hjemmel i “Forskrift om utsetting av utenlandske treslag” tillatelse til utsetting av ca 1400 stk fjelledelgran på feltene merket A, B, C1, C2, E og G på kart vedlagt, supplert med skisse på vedlagte flyfoto og tillatelse til å sette ut til sammen inntil 15 trær til sammen av artene nobeledelgran, *abies nobilis* (eller *abies procera*), nordmannedelgran, *abies normanna* og fjelledelgran, *abies veitchii*, på felt merket F på samme kart.

Vilkår.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Alle trær i plantefeltet skal hogges seinest 15 år etter utplanting, og uansett hvis noen arter når frømoden alder tidligere.
- Det skal føres kontroll med eventuell spredning, og trær som eventuelt sprer seg utenfor feltet skal fjernes. Det er ditt ansvar å følge opp dette.
- Ved eventuell overdragelse av eiendom, så skal ny eier orienteres om tillatelse og vilkår knyttet til arealene.
- Du skal ha en internkontroll, som sikrer at reglene i forskriften og vilkår følges og at det er rutiner på dette, og at eventuelle ansatte er kjent med vilkårene.
- Tillatelse med vilkår skal oppbevares, og du skal kunne dokumentere at vilkår er oppfylt.

Tillatelsen gjelder i 2013.

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet, og kan kontrollere og føre tilsyn. Fylkesmannen vil for å opprettholde kunnskap og kontakt med bransjen, samt føre tilsyn, gjennomføre besøk hos utvalgte produsenter hvert år.

Andre treslag og andre areal.

Denne tillatelsen gjelder de aktuelle treslag, areal og antall.

Andre areal, treslag og evt. utvidet antall krever ny søknad.

Klageadgang.

Dette er et forvaltningsvedtak og kan etter forvaltningsloven påklages. Direktoratet for Naturforvaltning er klagemyndighet, og eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, innen 3 uker fra mottakelsen av dette brevet

Kopi.

Saken oversendes rutinemessig i kopi til kommunen, som er myndighet innenfor skogbruks- og landbrukslovgivningen.

SABIMA og WWF-Norge har bedt om innsyn i de første saker om utenlandske treslag, og de første vedtak oversendes derfor disse i egen ekspedisjon. Uansett har enhver innsynsrett, og kan kreve å få innsyn i forvaltningssaker, hvis ikke bestemte forhold medfører at saker er unntatt offentlighet.

Har du noen spørsmål, så bare ta kontakt.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
Assisterende miljøverndirektør
e.f.

Eldar Ryan
Senioringeniør
Miljøvernavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi:

Steinkjer kommune, Rådhuset, 7725 Steinkjer

Vedlegg

- 1 Kart A
- 2 Kart B A3 farger